Pentru memoria de maine
Despre experimentul comunist sovieto-roman intitulat “reeducare cu demascare”

Timofei N. Mandru

Continuam in acest numar cu un nou episod din foiletonul despre inchisorile comuniste din Romania epocii in care “elanul revolutionar” ajunsese la paroxism. Unii dintre cititori vor gasi, poate, randurile care urmeaza greu de suportat. Limbajul “dur” este insa mai usor de suportat in comparatie cu situatiile-limita pe care autorul acestor randuri a trebuit sa le indure.

In luna noiembrie 1949, in urma intelegerii dintre detinutul **Eugen Turcanu** si locotenentul-major **Alexandru Dumitrescu**, directorul Penitenciarului Pitesti, a inceput actiunea-experiment “reeducare cu demascari” (cu torturi). Eugen Turcanu a fost ajutat la inceput de circa zece detinuti-colaboratori ai sai, care s-au oferit sa actioneze asupra detinutilor nereeducati, folosind in anchete metode dintre cele mai barbare: lovituri si batai cu cozi de maturi, cu picioare groase de lemn de la caprele pe care stateau scandurile pe care dormeau detinutii, cu bucati de scanduri desprinse din priciuri, batai cu bocancii sau cu sabotii cu talpa de esenta tare, cu centuri late sau cu niste curele impletite, cu cataramele curelelor, cu pumnii, cu palmele, cu picioarele, uneori cu rangile cu care se carau hardaiele cu apa sau cu mancare. Lovituri pe intreaga suprafata a corpului, la cap, la palme, la talpi, pe spate, pe piept, pe fese, pe abdomen,pe fata, pe gat. Zeci de lovituri aplicate peste varfurile degetelor de la maini - degetele fiind stranse manunuchi si tinute strans de tertionari -, lovituri puternice care faceau ca in jurul unghiilor sa apara sangele si care in final le dislocau.

Alte metode de tortura: smulgerea unghiilor de la maini si de la picioare, a mustatilor, a parului, a parului de pe piept, cu clestele de scos cuie; provocarea de plagi taiate si de plagi intepate; inteparea cu ace pe intreg corpul; arsuri cu tigara pe maini, pe fata si pe picioare; metoda ”picatura chinezeasca”; strivirea degetelor de la maini si de la picioare cu un cleste anume confectionat de reeducatorii-tortionari.

La Gherla, metoda “zabala”, inventata de detinutul-reeducator si tortionar principal Grigore Gh. Romanescu, consta in obligarea detinutului supus tortionarii sa apuce ca pe o zabala si sa tina strans cu dintii o coada de matura, dupa care Grigore Romanescu ii aplica un pumn naprasnic sub barbie, lovitura care facea sa i se rupa dintii celui lovit. Detinutii erau torturati si dezbracati complet, torionarii ii trageau de penis, plimbandu-i pe intervalul dintre priciuri. De asemenea, detinutii erau fortati sa se traga reciproc de penis, sa se scuipe si sa-si inghita scuipatul; erau obligati sa-i scuipe pe alti detinuti pe anus si apoi sa linga locul respectiv, sa faca sute de genuflexiuni sau de flotari, sa se bata intre ei pana la sange. Detinutii erau privati de somn ziua si noaptea timp de o saptamana si chiar mai mult, pana cand cei torturati se manifestau ca niste alienati mintal; erau privati de iesirea la aer in curte. Hrana era insuficienta si lipsita de valori nutritive; in ciorbe se punea sare in exces si apoi erau privati de apa ore in sir, iar cei care solicitau apa erau obligati sa deschida gura, iar alti detinuti erau siliti sa urineze in gura celor insetati.Unii detinuti supusi demascarilor erau siliti sa-si introduca in deget mai intai in anus si apoi in gura. La Gherla, preotii aflati printre detinuti erau fortati sa-i impartaseasca pe acestia cu excremente diluate in urina. De asemenea, preotii erau fortati sa se masturbeze in vazul detinutilor din camera. Eram obligati sa ne dezbracam complet si sa intram sub priciuri, unde stateam ore in sir pe cimentul rece. Sarmanul preot armean crestin-ortodox Kevropian a fost supus la suplicii groaznice: de ziua Inaltarii Domnului, i s-a introdus in rect o coada de matura si a fost obligat sa alerge prin camera sangerand si sa simuleze ca zboara si se inalta la Dumnezeu.

Detinutii erau obligati sa se tortureze unii pe altii

Au existat mii de suplicii de acest fel. In timpul sederii in ingrozitor de chinuitoarele pozitii “de gandire” eram paziti de gardieni, care supravegheau sa nu abatem de la “regula”, lovindu-ne cu salbaticie. Eram pusi sa ne bem ciorba fierbinte fara sa utilizam lingura, eram obligati sa grohaim la masa ca porcii. Detinutii erau obligati sa se tortureze intre ei. Au fost batai crunte, schingiuiri, chiar

crime. La aceste suplicii erau supusi detinutii care nu colaborasera cu Militia si Securitatea. Obiectivul acestui tratament era sa se scoata de la detinuti “materiale informative”, tot ceea ce detinutii supusi reeducarii nu declarasera in cadrul anchetelor Serviciului Secret de Informatii (S.S.I.). Exista faza denumita de reeducatori “demascarea externa”, dupa care urma “demascarea interna”, care consta in denuntarea persoanelor oficiale care favorizasera detinutul in cauza: anchetatorii de la Securitate care nu fusesera duri cu el, anchetatorii care manifestasera o oarecare mila fata de cel anchetat, militienii-gardieni care facusera legatura intre arestati, retinuti sau detinuti si familiile si prietenii acestora, ducand si aducand informatii, precum si cei care primisera bani de la detinuti sau care oferisera acestora tigari, alimente, ziare sau informatii politice.

Autodemascarea

Dupa faza de demascare interna, urma “autodemascarea”: detinutul supus “reeducarii”, trebuia sa se autodenunte si sa-si faca in public autocritica. Trebuia sa recunoasca ca este “bandit” - adversar al regimului comunist - si ca in inchisoare a desfasurat activitate anticomunista si proanglo-americana; ca a facut sau a incercat sa faca prozelitism - aceasta in cazul in care detinutul supus reeducarii era legionar sau national-taranist sau national-liberal. Detinutii intrati in faza “autodemascarii” trebuiau sa declare ca urasc de moarte regimul democrat-popular si pe conducatorii comunisti precum si Uniunea Sovietica, careia ii doresc sa aiba parte de un razboi care sa o nimiceasca. Trebuiau sa spuna despre ei ca sunt elemente declasate moral, ca au avut relatii sexuale cu propriile lor mame, ca unele dintre ele au ramas insarcinate in urma acestor raporturi sexuale, ca si-au deflorat propriile surori, ca unele dintre acestea au ramas insarcinate, ca practica onania de cand erau copii mici, ca mamele lor sunt imorale, ca au amanti - la fel si tatii lor, care printre alte perversiuni sexuale folosesc gaste, rate, curci si capre in loc de femei, iar mamele lor folosesc caini. Dupa aceasta faza a “autodemascarii” urma ca detinutul-cobai supus reeducarii cu demascari sa-si rezolve urmatoarele probleme esentiale: problema religioasa; sa mediteze si sa ajunga la concluzia ca nu exista Dumnezeu, ca Iisus Hristos este un personaj legendar sau ca ar fi fost fakir, ca nasterea Sa, minunile Sale, invierea si inaltarea Sa la cer sunt legende, basme, brasoave, iordane, baliverne, ca religiile sunt un “opiu” al popoarelor, ca religia crestina a fost inventata de clasele dominante cu scopul de a-i prosti, infricosa, indobitoci, domina si exploata pe cei multi. Detinutul supus reeducarii trebuia sa explice cum a ajuns sa nu mai creada in Dumnezeu si in bazaconiile religiei crestine sau ale celorlalte religii, intrucat, in afara de materie, de lumea fizica, nu exista altceva. Detinutul supus reeducarii cu demascari trebuia sa-si distruga “sentimentalismul” batandu-si, schingiuindu-si si torturandu-si camarazii de suferinta-tatii, fratii sau cei mai buni prieteni.

Camera 99

In camera 99, in Penitenciarul Gherla, renumitul viticultor Alfred Ambrosie a fost maltratat si torturat de fiul sau in varsta de 16 ani. Si tot in camera 99 fostul student Eugen Magirescu, din ordinul lui Turcanu, si-a batut si torturat fratele mai mare, Nicolae, capitan, invalid. Detinutului supus reeducarii cu demascari i se cerea sa rezolve problema nationala. De exemplu: problema Basarabiei, a Bucovinei, a Tinutului Hertei, teritorii romanesti inca din timpuri stravechi si care ne-au fost luate cu forta de vecina noastra Uniunea Sovietica, despre care “reeducatorii” ne spuneau ca de fapt si de drept au fost si sunt teritorii sovietice pe care noi, in vara anului 1941, le-am cotropit. Apoi detinutii supusi “reeducarii” cu demascari trebuiau sa renege trecutul de opozanti ai comunismului, sa-si renege organizatiile sau partidele politice din care au facut parte si trebuiau sa le blameze si sa batjocoreasca liderii, elogiind in schimb conducatorii comunisti , clasa muncitoare si proletariatul international, trebuiau sa desconsidere si sa batjocoreasca vechile valori.

Infrangere psihica si fizica

Cand detinutul supus reeducarii cu demascari era infrant atat fizic cat si moral si cand dadea dovezi de schimbare (de reeducare), isi incepea munca de provocator si de informator (de turnator,

de “tragator cu urechea” si de “tragator de limba”) si era pus de reeducatorii tortionari sa faca de planton langa detinutii asezati in pozitiile “de gandire”, pe care sa-i supravegheze, sa nu-i lase sa adoarma sau sa atipeasca, sa se miste sau sa priveasca becul (vinovatul era lovit crunt cu o coada de matura sau cu un lemn peste cap, pe spate, peste maini si picioare). Aceiasi provocatori erau folositi si ca ajutoare ale tortionarilor in bataile, schingiuirile si torturarea camarazilor supusi reeducarii cu demascari. Erau siluite constiintele, se pune foarte mult accent pe distrugerea personalitatii umane, precum si pe desensibilizarea, abrutizarea, dezumanizarea si schimbarea totala a mentalitatii (pe dezagregarea sa psihologica).detinutul era adus de a uri tot ce-i fusese mai scump si mai sfant: Dumnezeu, familia, prietenii si propriul sau crez. Trebuia sa ajunga sa-si iubeasca fosti adversari politici si sa-si venereze calaii. Cu toate acestea, nu toti detinutii au fost la fel de schingiuiti, torturati si umiliti. Au fost si detinuti care nu au luat nici o palma, insa care, vazand ce li se face camarazilor lor, si-au facut demascarea denuntandu-i pe altii, ramasi nearestati.

De exemplu, detinutul politic Nicolae Badescu din Bucuresti, fost elev de liceu inainte de arestare, sub conducerea detinutului politic Alexandru Giurgeanu din Bucuresti, condamnat la cativa ani de inchisoare corectionala pentru activitatea legionala, sef al comitetului de reeducare-demascari, impreuna cu alti opt detinuti reeducati veniti de la Penitenciarul Pitesti, a participat la schingiuirile si torturile care mi-au fost aplicate in martie- aprilie 1951 in celula nr. 89 din Penitenciarul Gherla. Mai sunt multe exemple ca acesta.

Au fost si detinuti care, desi au fost ingrozitor de torturati fizic, psihic, moral, nu au putut fi reeducati, nu le-au putut fi smulse declaratii in baza carora sa fie arestat cineva sau sa fie adus vreun detinut in reeducarea cu demascari. Nu au dat o palma si nu au injurat nici un camarad supus reeducarii. Unii detinuti au innebunit in acea reeducare, altii s-au sinucis, altii au incercat sa se sinucida taindu-si venele de la maini sau de la gat. Alti treizeci au fost omorati. Multi au murit dupa ce au iesit din acea reeducare in care au fost crunt torturati si in care s-au imbolnavit de tuberculoza, de boli cardiace, boli intestinale etc. Unora le-au fost fracturate doua-trei coaste, membrele superioare sau inferioare, le-au fost sparte timpanele, le-au fost sparti dintii cu lovituri de pumni, bete, bocanci etc. Altora le-au fost rupte ligamentele, meniscurile, clavicula si foarte multi au ramas cu grave infirmitati fizice sau psihice.

Au fost maltratati si schingiuiti peste 800 de detinuti la Penitenciarul Pitesti si peste 500 in Penitenciarul Gherla, peste 70 de detinuti de la Penitenciarul Targusor, vreo 8 detinuti la Penitenciarul Brasov, 6 detinuti la Penitenciarul T.B.C. Tg.Ocna, aproape 15 detinuti la Penitenciarul Ocnele Mari si peste 100 de detinuti in lagarul de munca fortata si de exterminare Peninsula Canalul Dunare-Marea Neagra.

(va urma)